

از روزاوا تا حلب: استراتژی جنگ حکومت ترکیه علیه کوردها و جامعه‌ی خودمدیریتی

در پی ماه‌ها سرکوب و کشتار سازمان‌یافته علیه علویان و دروزی‌ها در جنوب و مرکز سوریه، اکنون آتش جنگ نیابتی رژیم دست‌نشانده‌ی دمشق و دولت ترکیه متوجه خلق‌های شمال و شرق کشور و شهر حلب شده است. پس از قتل‌عام‌های بهار و تابستان ۲۰۲۵ در لاذقیه، سویدا و مصیاف، روز شنبه، ۶ اکتبر ۲۰۲۵، نیروهای وابسته به «دولت انتقالی سوریه» با پشتیبانی مستقیم ترکیه، با تانک‌ها و سلاح‌های سنگین به مناطق **اشرفیه** و **شیخ‌مقصود** در شمال حلب یورش بردند.

از ساعت ۱۷:۰۰، تمامی مسیرهای ورودی و خروجی این محله‌ها بسته شد و نیروهای مهاجم با پهباد، خودروهای زرهی و توپخانه، حمله‌ی خود را آغاز کردند. پیش‌تر نیز چند مسیر فرعی با موانع خاکی مسدود شده بود. در واکنش، **شورای مردمی شیخ‌مقصود و اشرفیه** با صدور بیانیه‌ای از مردم خواست تا علیه محاصره و انسداد راه‌ها به خیابان‌ها بیایند. صدها تن از ساکنان با شعارهایی در دفاع از مقاومت و آزادی، خواستار پایان محاصره شدند؛ اما نیروهای دولتی با گاز اشک‌آور و گلوله‌ی جنگی به آنان یورش بردند. در نتیجه، ۲۵ تن مسموم، ۲ تن جان‌باخته و ده‌ها نفر زخمی شدند.

نیروهای مهاجم با تانک‌ها و خودروهای زرهی از چهار محور تلاش کردند تا محله‌ها را اشغال کنند و چند غیرنظامی را زیر گرفتند. درگیری‌ها تا نیمه‌شب ادامه یافت و نیروهای چندگانه‌ی داعشی-القاعده، زیر نام ارتش سوریه و دولت انتقالی با خمپاره محله‌ها را هدف گرفتند. سرانجام در واپسین ساعات شب، در پی مقاومت شکوهمندانه نیروهای مدافع خلق و فشار مردمی، مهاجمان عقب‌نشینی کردند و سکوتی شکننده برقرار شد.

روز ۷ اکتبر ۲۰۲۵، برای جلوگیری از گسترش درگیری‌ها، هیئتی از رهبری خودمدیریتی دمکراتیک شمال و شرق سوریه به دمشق اعزام شد. این هیئت شامل **مظلوم عبدی**، فرماندهی کل نیروهای سوریه دمکراتیک (ق.س.د)، **الهام احمد**، رئیس مشترک اداره‌ی روابط خارجی خودمدیریتی دمکراتیک، و

روہلات عفرین، فرماندهی یگان‌های مدافع زنان (ی‌پژ)، بود. آنان در دمشق با احمد الشرع، رئیس حکومت انتقالی سوریه، و اسعد الشیبانی، وزیر امور خارجه‌ی آن حکومت، دیدار و گفت‌وگو کردند. بر اساس بیانی‌هی رسمی هیئت که در روز دوشنبه، ۸ اکتبر ۲۰۲۵ در صفحه‌ی رسمی آنان در شبکه‌ی اجتماعی ایکس منتشر شد، در این دیدار درباره‌ی **چهار موضوع اصلی** گفت‌وگو انجام گرفت و هیچ سند رسمی امضا نشد. با این‌حال، هیئت در راستای ایجاد ارتش خلقی و سازمان‌یافته دربرگیرنده‌ی **همه‌ی مردم سوریه**، پیشنهاد شفاهی ادغام نیروهای ق.س.د و نیروهای امنیت داخلی را مطرح کرد. دو طرف همچنین درباره‌ی **آتش‌بس فراگیر در شمال و شرق سوریه و حلب و اصلاح قانون اساسی** در راستای نمایندگی همه‌ی اقوام و طبقات اجتماعی گفت‌وگو کردند.

در همین راستا، **صالح مسلم**، عضو شورای ریاست مشترک حزب اتحاد دموکراتیک (پ‌ی‌د)، در گفت‌وگو با خبرگزاری فرات (ANF)، تأکید کرد که دولت ترکیه و رژیم دمشق با فشارهایی چون «تحویل سلاح‌ها، پیوستن به ارتش و انحلال شوراهای محلی»، می‌کوشند تجربه‌ی خودمدیریتی دموکراتیک را درهم بشکنند. او هشدار داد که خلق‌های شمال و شرق سوریه هرگز تسلیم نخواهند شد و مقاومت در برابر اشغال و استبداد با شکوه ادامه خواهد یافت.

تحلیل میدانی و شواهد سیاسی نشان می‌دهد که حملات روزهای اخیر به محله‌های کوردنشین شیخ‌مقصود و اشرفیه، تنها یک رویداد امنیتی محلی و منطقه‌ای نیست، بلکه بخشی از **استراتژی گسترده‌ی جنگ ضدکوردی و ضدسازمانیابی خودمدیریتی** از سوی حکومت ترکیه و متحدان نیابتی آن است. این تهاجم‌های هدفمند و سازمان‌یافته از سوی حکومت فاشیستی ترکیه و نیابتی‌ها، نقض آشکار تفاهم‌نامه‌های ۱۰ مارس و ۱ آوریل به شمار می‌آیند، و هدف استراتژیک طرح شوم آنان، ایجاد حکومتی خودکامه و خونریز زیر پرچم «یک ملت، یک دولت» از طریق حذف ساختار خودمدیریتی دموکراتیک در شمال و شرق سوریه است.

در ۲۴ ساعت گذشته، مزدوران وابسته به هیئت تحریر الشام (HTS) و ارتش ملی سوریه (SNA) با سلاح‌های سنگین، موشک‌های ضدتانک و خمپاره، محله‌های مذکور را بمباران کردند که به شهادت یک غیرنظامی و زخمی شدن بیش از بیست تن انجامید. نیروهای ق.س.د با سرنگونی یک پهپاد مهاجم، موج حملات را متوقف کردند. اما روشن است که جنگ در سوریه وارد مرحله‌ای تازه شده است — مرحله‌ای که در آن توازن قوا نه از مسیر مذاکره، بلکه در میدان نبرد تعیین خواهد شد.

پس از نسل‌کشی علویان و دروزی‌ها، اکنون نوبت به خلق کورد رسیده است تا با نسل‌کشی هدمند از صحنه‌ی سیاسی حذف شوند. استفاده از گاز اشک‌آور و گلوله‌ی جنگی علیه غیرنظامیان و تشدید محاصره‌ای که زندگی بیش از ۴۰۰ هزار نفر را تهدید می‌کند، بخشی از همین سیاست است.

دولت ترکیه و نیروهای نیابتی‌اش اهداف چندگانه‌ای را دنبال می‌کنند:

از یک‌سو، با استفاده از ارتش ملی سوریه — همان گروه‌های ده‌هاگانه‌ی داعشی-القاعده‌ای که نام خود را «ارتش آزادی‌بخش» نهاده‌اند — می‌کوشند اشغال را از طریق هیئت تحریر الشام به رهبری احمد الشرع (جولانی) مشروعیت بخشند؛ و از سوی دیگر، جولانی و ساختارهای جهادی (داعشی آراسته به آرایش ترکیه‌ای) را به ابزار کنترل سیاسی بدل می‌کنند. این سیاست دوگانه، بخشی از راهبرد کلان دولت ترکیه بحران زده، به رویای تثبیت نفوذ خود در دمشق و حذف کامل جامعه‌ی خودگردان و حضور کوردها در شمال سوریه است.

همزمانی این حملات با سالگرد ۶-۷-۸ اکتبر و مقاومت کوبانی تصادفی نیست؛ آنان که در کوبانی در هم شکسته شدند، اکنون در پی اشغال شیخ‌مقصود و پیشروی به‌سوی روژآوا هستند. در همبستگی با مردم مقاوم مناطق زیر تهاجم و محاصره‌شده، هزاران نفر در قامشلو، کوبانی و سراسر روژآوا به خیابان‌ها آمدند تا همبستگی خود را با مردم شیخ‌مقصود و اشرفیه اعلام کنند.

به‌روشنی پیداست که حکومت ترکیه در این رویکرد دو هدف را دنبال می‌کند:

۱. حمله‌ی مستقیم و تحریک درگیری داخلی میان قبایل عرب برای گسترش حوزه‌ی اشغال؛
۲. جنگ تبلیغاتی با استفاده از ادعاهای جعلی درباره‌ی «همکاری کوردها با اسرائیل» به‌منظور جلب سکوت بین‌المللی و توجیه نسل‌کشی.

به بیان تحلیل‌گر سیاسی، نویسنده و رزنامه‌نگار کورد، **خالد ارمیش**:

«اگر مقاومت نیرومندی در منطقه‌ی خودمدیریتی پایدار گردد، تمام پیش‌بینی‌ها و نقشه‌های میدانی بر هم خواهد خورد؛ دمشق ناچار به پذیرش واقعیت خودمدیریتی دمکراتیک می‌شود و ترکیه که قادر به تسلط بر میدان نخواهد بود، نفوذ سیاسی خود بر دمشق را نیز از دست خواهد داد. آنگاه مشروعیت بین‌المللی و منطقه‌ای اداره‌ی خودمدیریتی تقویت می‌شود و خلق‌های شمال و شرق سوریه به بازیگر اصلی آینده‌ی کشور بدل خواهند شد.»

فرماندهی کل ق.س.د در آخرین بیانیهِی خود اعلام کرد که محله‌های **شیخ مقصود و اشرفیه «خط قرمز مقاومت»** هستند و هرگونه تجاوز تازه با پاسخی تمام‌عیار روبه‌رو خواهد شد.

اداره‌ی خودمدیریتی دمکراتیک شمال و شرق سوریه بار دیگر تأکید می‌کند:

- ما از ارزش‌های **دمکراسی، برابری زن و مرد، و همزیستی خلق‌ها** دفاع می‌کنیم؛
- ما خواستار **قانون اساسی نوینی** هستیم که حقوق برابر همه‌ی اقوام، باورمندان و طبقات اجتماعی را تضمین کند؛
- ما تجاوز، محاصره و تروریسم دولتی را محکوم می‌کنیم و از **حق دفاع مشروع مردم خود** تا **آخرین لحظه پاسداری خواهیم کرد.**

در شرایطی که قدرت‌های جهانی با سکوت و سازش به نظاره نشسته‌اند، زنان و مردان شمال و شرق سوریه بار دیگر با خون خود می‌نویسند که آزادی و خودمدیریتی، ثمره‌ی رنج و مقاومت است و هرگز تسلیم پذیر نخواهد بود.

از شیخ مقصود تا قامشلو، از اشرفیه تا دیرالزور، از روژآوا تا حلب، فریاد مقاومت خلق‌ها با پشتتازی
زنان یگانهای رزمنده، پژواک همان پیامی است که تاریخ نوین خاورمیانه بر آن بنا خواهد شد.

عباس منصوران – ۸ اکتبر ۲۰۲۵

